

अभियान

ABHIYAN WEEKLY साप्ताहिक

abhiyan.weekly@yahoo.com

वर्ष : ३५ / अंक : ८० / २०७५ जेठ ११ गते शुक्रबार / 25 May, 2018 / मूल्य रु. १०/-

अभियान साप्ताहिक वेबसाइट पनि
www.abhiyanweekly.com

दोहोरा अंकको आर्थिक वृद्धिदर असम्भव

काठमाडौं। वामपन्थीहरूको बहुमत रहेको केपी ओली नेतृत्वको सरकारले २०७५/७६ का लागि आफ्नो नीति तथा कार्यक्रम ल्याएको छ। ओली नेतृत्वको सरकारले संसदमा पेश गरेको सरकारको नीति तथा कार्यक्रम ज्यादै महत्वकाली देखिएको छ। गत सोमबार राष्ट्रपति विद्यार्थी भण्डारीलाई संसदमा बाचन गर्न लगाएर सार्वजनिक गरेको नीति तथा कार्यक्रम भट्ट हेर्दा सुन्न देखिएको भएपनि त्यसमा उल्लेख गरिएका धेरै कुराहरू पूरा हुन सक्ने सम्भावना न्युन रहेको र पुरा हुने कुनै आवार नीति तथा कार्यक्रममा राखिएको छैन।

>>> बाँकी ८ पेजमा

नेकपा भनेको अपराधिकरण हुने भो

काठमाडौं। जेठ १५ गते गणतन्त्र दिवस। यही दिवस पारेर सर्वोच्च अदालतले सर्वस्वसहित जन्मकैद ठेकिएका र भर्खर केही महिना अधि मात्र जेलमा कोयिएका नेकपाका अद्यक्ष प्रवण्डको आग्रहमा अर्का अध्यक्ष तथा प्रधानमन्त्री केपी ओलीले सजाय माफी दिने निर्णय गरेका छन् र यही निर्णयसहितको ८ सय ५० जना माओवादी निकटस्थ केदीहरूलाई राम्रो आचरण देखाएको नाममा राष्ट्रपतिबाट सजाय माफी दिइने भएको छ।

>>> बाँकी ८ पेजमा

बन्द भयो बस सेवा

काठमाडौं। भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी र प्रधानमन्त्री केपी ओलीले निकै तामाकम गरि बैशाख २८ गते हरियो भण्डा देखाएर जनकुरुमा संयुक्त रूपमा उद्घाटन गरेको जनकुपुर अयोध्यावस सेवा बन्द भएको छ। जनकुपुरको जानकी मन्दिर परिसरमा भारतीय प्रधानमन्त्री नेपाल आएका बेला उद्घाटन गरेको बस सेवा भारतको अयोध्या पुगेर बस तीन दिनपछि जनकुपुर फर्किएको थियो। त्यसपछि जनकुपुरबाट बस गुडेको छैन। संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्रालयबाट तकाल ल्याइएका बस अयोध्याबाट जनकुपुर फर्किएपछि ती बस काठमाडौं फर्किएको थियो। एउटा मात्र बस भएको र त्यो पनि काठमाडौं ल्याइएपछि बस सेवा बन्द भएको हो।

जनकुपुरलाई रामायण सर्किटमा जोड्न

संविधान संशोधनमा सहमति ?

काठमाडौं। प्रधानमन्त्री केपी ओलीलाई विश्वासको मत दिएको मध्येशारी दलहरूले सरकारले त्याएको नीति तथा कार्यक्रममा संविधान संशोधनको मुद्दा नसमेटिएको भन्दै असञ्चुष्टि जनाएका छन्। ओली नेतृत्वको सरकारले संविधान संशोधनको विषयलाई उपेक्षा गरेको भन्दै राष्ट्रिय जनता पार्टीका नेता राजेन्द्र महतोले भने अन्य सबै कुरा राम्रो छ तर संविधान संशोधन गरेर सबै समस्याको समाधान गरिनेछ भन्ने वाय

>>> बाँकी ८ पेजमा

सम्पति सार्वजनिक भ्रुठको खेती, कुकुर लगायत विरालो, कुखुरा खोई ? कम्युनिष्ट मन्त्रीहरू अर्पण

काठमाडौं। तत्कालिन माओवादी केन्द्रका नेतृहरूले आफ्नो सम्पति सबै पार्टीलाई दिएको र पार्टीले नै आफूहरूलाई जीवन निर्वाहका लागि खर्च दिने उद्घोष धेरै पहिला गरेका थिए तर पछिलो पटक माओवादी केन्द्रबाट मन्त्री बनेका व्यक्तिहरूको सम्पति सार्वजनिक भएपछि उनीहरूले जनतालाई डाँटेको प्रमाणित भएको छ। माओवादी केन्द्र र नेकपा एमाले एकीकृत भएर नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी निर्माण भएको छ। प्रधानमन्त्री केपी ओलीको नेतृत्वमा बनेको सरकारले अस्तित्वात्र आ आफ्नो सम्पति विवरण सार्वजनिक गरेका छन्। मन्त्री भएको ६० दिनभित्रमा आफ्नो परिवारसहितको सम्पति विवरण सार्वजनिक गर्नुपर्ने काउनी व्यवस्था भएपनि प्रधानमन्त्री सहितका मन्त्रीहरूले भण्डे एक महिना ढिलो गरि सम्पति सार्वजनिक गरेका छन्। प्रधानमन्त्री

स्वयको सम्पति पहिलाको भन्दा बढेको छ भने ओली नेतृत्व सरकारमा रहेका मन्त्रीहरू अर्पणिसम्भ रहेका छन्। भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्री रघुवीर महासेठ ओली नेतृत्वको सरकारका अर्पणि मन्त्री बनेका छन्। प्रधानमन्त्री लगायत अन्य सबै मन्त्रीहरूले आफ्नी श्रीमतीको नाममा सम्पति रहेको देखाएका छन् भने मन्त्रीहरू भन्दा श्रीमतीहरू धेरै धनी देखिएका छन्।

प्रधानमन्त्री केपी ओली पहिलो पटक प्रधानमन्त्री हुँदा २०७२ सालमा उनको एपरेष्ट बैकमा ७ लाख रुपैयां बचत रहेको देखाएको थिए तर अहिले सार्वजनिक गरिएको सम्पति विवरणमा उनको नाममा ४२ लाख रुपैयां बचत रहेको २०७२ मै १४ तोला सुन रहेकोमा अहिले १४ तोला सुन रहेको सम्पति सार्वजनिक भएपनि रकम र सुन कसरी बढ्यो भन्ने केही खुलाइएको

>>> बाँकी ८ पेजमा

राप्रा देशव्यापी अभियानमा जुट्यो

काठमाडौं। बुधवार वीरगञ्जमा बसेको राप्रा केन्द्रीय परिषदको ३ दिने बैठक सम्पन्न भएको छ। बैठकको समाप्ति गर्दै अध्यक्ष कमल थापाले राजनीतिक तथा वैचारिक कार्यदिशा, संगठनात्मक सुदूर्दीकरण र प्रशिक्षण सम्बन्धी कार्ययोजनालाई पारित भएको जानकारी दिई देशव्यापी रूपमा राजसंस्था सहितको लोकतन्त्र र हिन्दू राष्ट्रको पुनर्स्थापनाका लागि सशक्त भएर जनतामा जाने प्रस्ताव पारित भएकोले अब राप्रा नयाँ जोश र जँगर उत्ताहका साथ सगठन विस्तारमा लाग्ने बताए। राप्रा अध्यक्षले काग्रेससंगेको तालमेल र पार्टी विभाजन तथा संगठनको कमजोर प्रस्तुतीलाई चुनावी हारको निर्कर्ष पनि निकालिएको जानकारी दिए।

अध्यक्ष थापाका अनुसार जेठदेखि माघ मसान्तभित्र छुचाहूविरुद्ध राष्ट्रिय अभियान, मेची-महाकाली राष्ट्रिय स्वभित्रान्त्रियामा यात्रा, हिन्दू राष्ट्र जनयेतना कार्यक्रम

तथा भ्रष्टाचारविरुद्ध भण्डाफोर अभियान सञ्चालन गर्ने र समान विचारधारा भएका व्यक्तिको समूह र दलसँग एकता र सहकार्यको विस्तार गरिने बताएका छन्।

के अब राप्रा हिन्दुराष्ट्र र संवैधानिक राजतन्त्रको एकमात्र उद्देश्य लिएर खुला रूपमा सशक्त भएर देशव्यापी अभियानमा जुट्ला त?

तत्काल नियमावली पारित गर

काठमाडौं। संसद वलेको भण्डे ३ महिना हुन लाग्दा पनि राजनीतिक दलहरूबीच सहमति हुन नसकेको कारण सचिवालयको नियमावलीमा नियुक्त हुन सकिरहेको छैन। दलहरूबीच नियमावलीमा सहमति नभएकाले सर्वोच्च अदालतका प्रधानन्यायाधिकारी, अखियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र वित्त आयोगमा नियुक्त हुन सकेको छैन। न्यायालय र अखियार काउनुको भरमा सञ्चालन हुँदै आएको छ भने वित्त आयोगमा पदाधिकारी छनोट नहुँदा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा राजस्व तथा बजेट बाँडफाँडमा समेत प्रभावित भएको छ। संसदीय समितिहरू गठन हुन सकिरहेको छैन भने तर मधेशको म सम्म पनि छुटाइएको छैन भने तर मधेशको म सम्म पनि समावेश नगरि नीति तथा कार्यक्रम ल्याएको बताएका छैन। ओली नेतृत्वको सरकारले ल्याएको नीति

प्रतिनिधिसभाका सभामुख कृष्णबहादुर महराले दलहरूलाई पटक पटक सहमति गर्ने प्रयास गरेपनि प्रतिनिधिसभाका नियमावली मस्यौदमा सांसद निलम्बन र विषयगत समितिमा समेत विवाद भएको ३ वर्षभन्दा बढी सजाय हुने फौजदारी मुद्दामा पकाउ परेका सांसदहरू निलम्बन हुने कि नहुने भन्नेमै विवाद रहेको छ। राष्ट्रियसभामा समेत

>>> बाँकी ८ पेजमा

How minorities are exploited in India

Kiran

IN the garb of secularism and world biggest democracy, India has been exploiting the minorities throughout the post-colonial period. Through a well-planned strategy, the areas inhabited with people other than Hindu majority were kept backward and deprived of basic facilities of life. The worst among all was the economic deprivation and providing no facilities for the basic education for these poor minority masses. Among Hindu even, the low class Dalit were discriminated alongside the minorities. These Dalits are indeed, "Untouchables" are over 180 million in India face all sort of violence, discrimination and humiliation at the hands of upper class Hindu. They are tainted by their birth into a caste system that deems them impure, less than human.

Besides, Sikhs forming approximately 1.9% of Indian total population are being discriminated and relegated in all sphere of life in Hindu dominated India. In the post 1980s campaign, the Sikhs are looked down and considered as anti-state and anti-India. Today, RSS is directly targeting the Sikh community in India. Sikh

community leaders are showing grave resentment and anger over RSS wicked designs of Hindutva, aimed at establishing hegemony of Hindus over India. Sikhs in India are under suppression; however, voices have been raised by large Sikhs community leaders in Australia and Canada. Modi, a well-known RSS representative in BJP government and a flag bearer of the Hindutva ideology of RSS is behind the intimidating plot, rendering full governmental support and protection to the perpetrators.

Christian forming almost 3% of Indian population are equally discriminated and humiliated in India. They are also facing the fanatic onslaught of the RSS for conversion into Hinduism. Through a massive campaign against Muslim, the major minority group in India, forming over 15% of total population, Indian Muslim are discriminated, humiliated and forced to convert into Hinduism or else leave India. The New York Times in its Opinion page of August 17, 2017 wrote an article, entitled, "India's Muslims and the Price of Partition". The prestigious newspaper mentioned salient of the Indian policies towards Indian Muslims. As per the contents

of this article, the Modi's India demand Muslims that, "They should reconvert to Hinduism" this is a unanimous call from the Hindus, the BJP and its militant wing, the RSS in particular.

The logic, Hindu majority has, since Indian Muslims were converted from Hinduism during Muslims rule in India, therefore, they have to reconvert into Hinduism. Besides, the Muslims in India must sing, "Vande Mataram," the national song of the Hindu, which would prove Muslims loyalties with India. Yet another demand from the children of Muslims is to 'perform yoga in schools to show respect for Indian culture.' It is a pity that, Muslims are barred from eating the beef and slaughtering of cow is totally prohibited, being the mother of Hindus. The punishment for cow slaughtering includes five years sentencing to life imprisonment.

Very recently, a Hindu group, known as, "Hindu Jagran Manch" indeed an offshoot of the RSS, has started a campaign to marry the Muslim girls with Hindu boys. The basic theme of this group is to 'reverse love jihad'. Love Jihad is a mythical story, in which Muslim men love the non-Muslim women for converting them into Islam. Just imagine how the suppressed

Muslims in India can launch such a campaign of love Jihad? Taking this self-made postulation as an excuse, 'Hindu Jagran Manch' has started to haunt for Muslim girls who would be asked to marry the Hindu boys.

The beginning of this campaign will be from Uttar Pradesh (UP), the biggest Indian state, where a hard liner RSS Chief Minister is Yogi Adityanath has made the lives of minorities miserable. According to BBC News, March 29, 2017, Yogi is a 'saffron-robed Hindu priest, highly controversial figure' in India. Critics describe him as India's most divisive and abusive politician who used his election rallies to whip up anti-Muslim hysteria and upon becoming Chief Minister; he unleashed a reign of terror against Muslims.

As planned, Hindu Jagran Manch within six months, "2,100 Muslim girls will be married to Hindu boys." Ajju Chauhan, the President of UP Hindu Jagran Manch said in a statement that, "We will give our reply in the language they understand. We are giving a target to all district units in this regard and we will welcome at least 2,100 Muslim daughters-in-law into Hindu households. I am confident that

we will fulfill the target." As per Ajju Chauhan, "will interact with Muslim girls and convince them that they will be safer and happier if they marry Hindu boys because there will be no threat of second marriage or 'talaq'.

As per Pew Research Center analysis- 2018, out of 198 countries, India ranked as fourth worst in the world for religious intolerance. It is to be mentioned that, "Pew analyzed cases that involved hate crimes, mob violence, communal violence, religion-related terror, the use of force to prevent religious practice, the harassment of women for not conforming to religious dress codes, and violence over conversion or proselytizing."

This indeed is an indirect approach to convert the Muslims into Hinduism. Otherwise, there are direct attacks on Muslims for conversion into Hinduism or leaving the India. This new strategy under Modi and Yogi will be the worst campaign in India, which need immediate attention of the UN and international community. This would be worst form of human rights violations by a country which historically touts itself as a secular state, one where all religions are recognized and can peacefully co-exist.

Denying freedom for Kashmiris

Roshan

THE frustrated Indian Army Chief, General Bipin Rawat said in a statement last week that, for Kashmiris in Indian occupied Kashmir, "freedom was not possible" and that, "the numbers of militants who are killed in gun battles with the army don't matter to me because I know this cycle will continue. I only want to stress that all this is futile; nothing is going to be achieved by them. You can't fight the army." The Indian Army Chief seems to be living in a fool's paradise. Can't he see that Kashmiris are actively fighting against Indian Army since 1990 and have not accepted defeat? Rather Indian Army is finding no strategy, to overcome these unarmed, stone-pelters. The Kashmiris have refused to surrender in front of worst brutalities, committed by brutal Indian Army since 1990. Look at the inanity of General Rawat, who continued saying that "security forces have not been so brutal and Indian Army try their level best to avoid any civilian casualties". This statement and the claim of Indian Army is indeed silly and total nonsense, the world has not witnessed the amount of brutalities and cruelties, Indian Army have perpetrated on innocent Kashmiris in response to their just demand of freedom and right of self-determination. The only factor is that, there has never gone the independent investigator in IOK, to know the ground realities and the way Kashmiris are being treated by Indian occupation forces. India never allowed the media and human rights activists in IOK ever since 1990, the year they started this

massive campaign against the peaceful Kashmiris.

Very funny on the part of an Army Chief of 1.3 million Indian Army who says, "I know that the youth are angry. But attacking security forces, throwing stones at us isn't the way." What else, Kashmiris can do, they are armless and peaceful, once attacked or tortured by the Indian Army. The maximum, the Kashmiris, can do is to throw the stones towards attackers, to save themselves. General Bipin Rawat, your Army is killing the people in IOK, it is raping the women folk on gunpoint and using pellets to blind and paralyse the people and in response, you don't like even throwing the stone by these innocent Kashmiris. What harm these stone-pelters can do to the armoured personnel carriers (APCs) of Indian Army. The Imprudent, Army Chief even said that, Kashmiri stone-pelters are "inciting security forces", who then become "more aggressive". Even a lay would not issue such boloney statements, which Indian Army Chief did, being total rash, baloney and juvenile. Indeed, the current genocide in IOK, is part of the strategy of General Bipin Rawat, which he announced in mid-February, 2017. While being in an Army Headquarters in IOK, General Rawat said that those who obstruct our operations through pelting stones will be considered as Jihadi and will be dealt with severely. Besides, he also issued very strong warning for those hoisting the Pakistani flags and demonstrates any pro-Pakistan sentiments. He ordered the people of IOK to, "stop hoisting national flag of Pakistan at their homes and

declared those hoist Pakistan flag as traitors. Indian forces will not excuse those who hoist Pakistan flag."

Why Bipin Rawat and Modi understand that, Indian occupied Kashmir is not Indian territory and its people are not Indian subjects. Why should they obey the Indian Army command, whom they think as occupiers, the oppressors and brutal killers. Rawat and Modi should have known that, Kashmir is a disputed territory whose future has to be decided by its people in the light of UN resolutions. Thus, by any definition, they are not Indian citizens nor can they be asked to obey the orders of Indian Government and its brutal Army. A prominent Indian analyst, Mr. Raj Parwani said about this new strategy that, "Countries and communities unite by care and compassion not by senseless so called "patriotism", acts like this along with hindutva fever will not just alienate Kashmiris but also alienate Muslims, Sikhs and Christians. Modi with his choice of Army chief and Yogi in UP will leave India completely fragmented." In successive Indian Army attacks, there have been killings of Kashmiri youth in almost all parts of the Valley. This is indeed, the implementation of Bipin Rawat's strategy in IOK. This Strategy has the approval of Indian Government. The first demonstration of implementation of Bipin Rawat Strategy was seen, once Indian Army Chief awarded COAS 'Commendation Card' to Major Leetul Gogoi, who tied a Kashmiri youth, Mr Farooq Ahmad Dar, in front of his Army Jeep during polling

in the Srinagar by-elections on April 9, 2017. In the later events, it is the incessant and brutal killings of youth through fake encounters.

In response to the recent statement of General Bipin Rawat, the Chairman of All Parties Hurriyat Conference (APHC), Syed Ali Geelani said, "It is a fact that this military might has been engaged by these few people for the last 30 years and the Indian army is so afraid of these boys that they have to hide behind human shields while encountering them. These top ranked soldiers of India forget the historical facts that peaceful and sincere sentiment of a nation can never die down under the barrel of a gun." The only way forward for the Indian Army and India is, to grant Kashmiris their right of self-determination in compliance to UN resolutions, the sole demand of Kashmiris of IOK.

is not a campaign for any emoluments, perks or privileges, nor is it to make a way to the power corridors. It is a mass movement representing the uprising against the unrealistic, undemocratic and unjustified occupation by India. Therefore, Indian Army Chief and Indian leadership under Modi, must talk sense and stop the genocide of Kashmiris as a first step. Indeed, while issuing such statements, Indian Army Chief 'forgot the historical facts that peaceful and sincere sentiment of a nation can never die down under the barrel of a gun.'

The only way forward for the Indian Army and India is, to grant Kashmiris their right of self-determination in compliance to UN resolutions, the sole demand of Kashmiris of IOK.

नसर्ने द्वालका दोग मधुमेह

मानिसको रगतमा चिनीको मात्रा आवश्यक भन्दा बढी भई पिसाब जाँच गर्दा पिसाबमा चिनीको मात्रा चाहिने भन्दा बढी देखा पर्नुलाई मधुमेह रोग भनिन्छ।

- मधुमेह रोग लागेमा निम्न लक्षणहरू देखिन्छ
- ज्यादा तिर्खा लाग्नु।
- पटक पटक पिसाब हुनु।
- पिसाबको मात्रा धेरै हुनु।
- रास्री खाना खाए पनि दुलाउदैं जानु।
- बराबर घाउ खटिराहरू आउनु तर छिटो निको नहुनु।
- हातगोडा फमभमाउनु।
- थकाई लाग्नु।
- वान्ता हुनु, शरीरसुख्खा हुनु।
- छिटोछिटो श्वास फेर्नु र बेहोस हुनसक्नु।
- यी लक्षणहरू एक वा सो भन्दा बढी देखा परेमा तुरुन्तै मधुमेहका लागि जाँच गराउनु होस्।
- सम्पी राख्नी मधुमेह भएमा तुरुन्तै उपचार गराउनुपर्छ।

जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय
काठमाडौं, टेक्क

कम्युनिष्ट र कम्युन्यालिस्टमा भिन्नता रहेन अब

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

नेपालको लोकतन्त्रमा कम्युनिष्ट शासन, नयाँ प्रयोग, नयाँ अध्याय र हेने भोने नयाँ अवसर पनि भएको छ । कम्युनिष्टले हाँकेको लोकतन्त्र विश्वकै लागि नौलो प्रयोग पनि हो । तथापि नेकपा नामले कम्युनिष्ट व्यवहारले संसदवादी हो कि, नामले संसदवादी वास्तवमा यिनको संस्कार कम्युनिष्ट नै हो ? यसको परीक्षण सुरु भइसकेको छ । सुरुका दिनका नेकपा सरकारको कार्यशैलीले कम्युनिष्ट भनेका केन्द्रीय नेतृत्वमुखी र कम्युन्यालिस्ट नै हुने रहेछन्, भिन्न रहेन अब भन्नेहरुको सूची पनि लामै देखिन थालेको छ । लोकतन्त्र र कम्युनिजम सिक्काका दुईफटा हुन् । नेपालको सन्दर्भमा लोकतन्त्रमा कम्युनिजम पानीमा चिनी घोलेइजसरी घोलिएको छ, कम्युनिजम लोकतन्त्र हो कि लोकतन्त्र कम्युनिजम छुट्याउनै मुसिकल छ ।

अहिले पनि चीनमा माओ र देडको बिरासत सिजिन पिडले धानेका छन् भने उत्तर कोरियामा किम इल सुङ्को जुच्छे विचारलाई वर्तमान शासक किम जोड उनले राष्ट्रिय मार्गदर्शनकै रूपमा अगाडि बढाएका छन् । उता भियतनाममा होचि मिन्ह मार्गलाई पछ्याइरहेको छ ।

कम्युनिजम संविधानले नै अन्य विचारलाई अस्वीकार्य पारेको छ । नेपालको संविधानमा सबै विचार खुला छन्, यही कारण कम्युनिष्ट एमालेको जबज र माओवादी केन्द्रको मुद्भीवाद पनि चुनावमा समाहित भएको हो । अहिले त यी दुवै माओवादी, लेनिनवादी एक भएर नेकपा भनेका छन् र यिनले लोकतन्त्रलाई कम्युनिष्ट समाजवादमा पुने राजमार्गका रूपमा उपयोग गरिरहेका छन् । कहाँको मदन भण्डारीको विचार बोकेको एमाले, कहाँको बन्दुके माओवादी, दुवै एक भए, यो राजनीतिक चमत्कार कसरी सम्भव भयो, स्वयम् ती पार्टीका नेता कार्यकर्ता प्रष्ट भन सकिरहेका छैनन् । शायद कम्युनिष्ट छलाड भनेको यही हो, यो केमेस्ट्रीबाट लामो समय नेपालमा कम्युनिष्ट शासन चलाउन सकिने शक्ति आर्जन भएको नेकपाको दावी रहेको छ ।

यो सबै कम्युनिजममा गैरकम्युनिष्ट बर्जित हुने गरेको र समाजवादमा कम्युनिष्टलाई पनि समाहित हुने अवसर प्राप्त हुने उदारताबाट सम्भव भएको हो ।

चुनावबाट उदाएको र एकताबाट भनेको यो बज्रशक्ति नेकपा लोकतान्त्रिक संविधानका सबै अंगप्रत्यङ्गमा कब्जा जमाउन सफल भएको छ । यहाँसम्म कि केन्द्रदेखि ७ प्रदेशमध्येको ६ प्रदेशमा त नेकपाकै शासन छ भने २ नम्बर प्रदेशमा समेत शासन राजपाको भए पनि दूलो शक्ति कम्युनिष्ट नै भनेको छ ।

गम्भीर प्रश्न के छ भने, लोकतन्त्रमा संसद सर्वभौमिकताको थलो हो, कम्युनिजममा पार्टी केन्द्रियता प्रमुख हो, संसद त बोकाको टाउको देखाएर बाखाको मासु बेच्ने थलो मात्र हो । नेपालमा उदाएको र सर्वशक्तिमान भनेको

नेकपाले चुनावमा त लोकतन्त्रको अभ्यास गर्यो, शक्ति प्राप्त भएपछि लोकतान्त्रिक अभ्यास गर्छ कि कम्युनिजम ?

एमालेको मदन भण्डारी, मनमोहन अधिकारी दर्शन नेकपामा बाँकी छ कि छैन ? नेकपाले च्यापेको माओको रातो किताव र लेनिनको दर्शनलाई नेपाली बीउ त बनायो, यही छरेर कम्युनिष्ट फसल उभाउने खेती गर्नाले कि संसदीय अभ्यासलाई निरन्तरता देला ? स्मरणीय के पनि छ भने कम्युनिजमका लागि उँगीजादी संसद भनेको कम्युनिजममा पुग्ने हतियार व्यवस्थामात्र हो ।

मार्क्स भन्थे- संसदीयतन्त्र र कम्युनिजम परस्पर बिरोधी कुरा हो । एमाले र माओवादी दुबैको सिद्धान्त पनि मार्क्सवादी हो, बन्दुकको नालबाट शक्ति निकाल्न यी दुबै पार्टीले सफलता प्राप्त गरेका छन् । त्यो सफलता यिनले संसदमा व्यक्त गरेको विधिको शासन, समानता, सुधासन र सम्पन्नतातिर अधि बढ़ा कि कम्युनिष्ट अधिनायकवादतिर अग्रसर होला, अहिले नै भिन्हालु चाँडो हुनसक्छ । तर, मासु डडेको दुर्गम्य व्यक्तिदेखि समाजको नाकसम्म पुनर थालिसकेको छ । जेठ १५ मा मनाइने गणतन्त्र दिवसको अवसर पारेर जेलजीवन बिताइरहेका ज्यानमारा, डाँका, अपराधी जा नेकपाका अन्तरङ्ग साफेदारहरु हुन्, तिनलाई नेकपाका शासकले आममाफी दिने निर्णयबाट विधिको शासन र मानवाधिकार मिथिएको यो दुर्गम्य अरु फैलिनेवाला छ । यसपछिको नेकपाको अर्को इनिड भनेको जनयुद्धकालीन फौजदारी मुद्दाहरलाई आममाफी दिनेतिर कोन्दित हुनेछ । किनभने बेपत्ता र सत्य निरुपण तथा मेलमिलाप आयोग पीडितका ६० हजार उजुरी लिएर के गर्न नगर्न दोधारमा नेकपाको आदेश कुरेर बसेका छन् । राज्य दुकुटीबाट पीडितलाई क्षतिपूर्ति दिएर ती सबै मुद्दाको मेलमिलापको माध्यमबाट किनारा लगाउने परिपञ्चका लागि माओवादी एमालेमा चुलन भएको सबैलाई थाहा छ । एमालेका अध्यक्ष तथा प्रधानमन्त्री केपी ओलीले नेपाल दण्डहीन मुलुक

होइन भनेर मेलमिलापका माध्यमबाट पीडितलाई मुक्ति दिने काम गर्नेवाला छन् । किनभने ओलीको पोस्टर राष्ट्रवादी छ र निधारमा यही राष्ट्रवादी साइनबोर्ड भुण्डयाएर उनले जनयुद्धकालीन सबै मुद्दा फच्चाफाच पार्न तैयारी सुरु गरिसकेका छन् । ५ वर्षका लागि बहुमतको सरकार र सैवेधानिक सबै अंगप्रत्यगहरूमा नेकपाकरण गरेपछि बोल्ने को ? त्यसे पनि नेपालका बुद्धिजीवी, नागरिक समाजले विवेक गुमाइसकेको स्थिति छ । सचेतन वर्ग पार्टीकरण भझिदिएपछि पार्टीहरूलाई शासन गर्न कति सजिलो हुनेरहेछ, यसको ज्वलन्त उदाहरण नेपालको शासन व्यवस्थामा प्रष्ट देखिन्छ ।

२५ वर्षअधि नेपाल आफैले निर्णय गर्न लागेको अरुण तेश्रो बनाउन हुन्न, ऋण नदेउ विश्व बैंक भनेर अभियान

भयाँ भयाँमा अरुण तेश्रो गुन्डुकको भाउमा भारतलाई बेचेको कसेलाई यिन्ता नै भन्न । काग्रेसले कोशी गण्डकी बेच्यो रे । महाकाली त एमाले र माओवादी पनि मिलेर बेचेको हो । अहिले अरुण तेश्रो एमालेले बेचेको कुरा भावी पुस्ताले उठाउलान् । २५ वर्षअधि अरुण तेश्रो बनेको भए नेपालको विकास कति हुन्यो, यसको लेखाजोखा पनि गर्लान् ।

यसरी भारतलाई साथ लिएर कम्युनिजमको घर भजबुत पार्नेतिर नेकपा लागेको समयमा केही विश्लेषकहरूले चिलका आँखाले अध्ययन गरिरहेको विषय भनेको ओली र प्रचण्डले गरेको घोषणामा उल्लेख भएको- संविधानको सर्वोच्चता, विधिको शासन, स्वतन्त्र न्यायपालिका, मानवाधिकार, मौलिक हक्को प्रत्याभूति, शक्ति पृथकीकरणको सिद्धान्त ।

● ● ●

लोकतन्त्रमा संसद सर्वभौमिकताको थलो हो, कम्युनिजममा पार्टी केन्द्रियता प्रमुख हो, संसद त बोकाको टाउको देखार बाख्राको मासु बेच्ने थलो मात्र हो । नेपालमा उदारको र सर्वशक्तिमान बनेको नेकपाले चुनावता त लोकतन्त्रको अस्यास गर्यो, शक्ति प्राप्त भरपछि लोकतान्त्रिक अस्यास गर्छ कि कम्युनिजम ?

● ● ●

चलाउने एमाले थियो । आज त्यही एमालेले अरुण तेश्रो योजना भारतलाई सुमिप्यो । एका जलसोतविदहरूले तथ्य र तथ्याकारा साथ नेपाललाई घाटाको सौदा भयो भनेर विच्याए । तालोपानी लागेन, लाभ भारतलाई भयो, ओली सरकार नेपाल भारत सम्बन्धमा अव कुनै समस्या छैन भनेर नाक फुलाउन थाल्यो । ९ वर्ष अधि विराटनगरमा एमालेमा चुलन भएको सबैलाई थाहा छ । एमालेका अध्यक्ष तथा प्रधानमन्त्री केपी ओलीले नेपाल दण्डहीन मुलुक

बहुलतायुक्त खुला समाज, बहुदलीय प्रतिस्पर्धायुक्त आवधिक चुनाव, जनप्रतिनिधिको सरकार, प्रतिवक्षको व्यवस्था र आधुनिक लोकतन्त्रका मान्यतामा प्रतिवद्ध छौं- भन्ने आफैले कोरेका लक्षण रेखाभित्र बस्छन् कि बर्दैनन ?

नेकपाका लागि नेपालमा विश्वले नियालीरहेको मानवाधिकार र विधिको शासनको विषय छ । अलिकति तलमाथि भयो भने नेपालमा अन्तर्राष्ट्रिय हस्तक्षेप पनि हुनसक्छ र रातारात अन्तर्राष्ट्रिय हेँदै जाओ ।

साल्ट ट्रेडिङ फॉरेंशन लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित डट ग्यास

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाण्डर्डको मित्र बाहिर रावर कोट मै बीचमा रिटलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुनः प्रयोग गर्न न सकिने प्लास्टिक सिल भएको सिलिङ्गर
- कम्प्यूटर प्राविधिकाट चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आगा दुरुक हुनुहोस

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

पद्धथ्यौ हासी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यौ ज्यूंदै त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मरर पनि जस्ले समिक्षयो देशको माटो ।

कायर भएर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भएर एकै पटक मर्न सकौ ।

- अभियानवाणी

अभियान साप्ताहिक

सम्पादकीय

कपोरेशनलाई ध्वस्त पार्न गिरोहहरु सक्रिय

२०२० सालमा पब्लिक प्राइभेट पार्टनर्सिप अन्तर्गत रहेर गठन गरिएको साल्ट टेडिङ कपोरेशनले पछिलो समयमा चिनी, तुन, कागज, चामल, गेडागुडी, ग्यासलगायतका अन्य धेरै प्रकारका आवश्यकताका सामानहरुको विक्री वितरण गर्दै आएको छ। साल्ट टेडिङले नेपालभर तै तुन बाँड्ने गर्दछ। साल्ट टेडिङ कपोरेशनले उट्टामा त्यस्तो संस्था हो उसले मात्र तुनको व्यापार गर्दै आएको छ भने मुलुकभरमा उसले सहज रूपमा तुन र चिनीको विक्री वितरण गर्दै आएको छ। नेपालको कुल जनसंख्यामध्ये झण्डै ९७ प्रतिशत जनताले कपोरेशनले विक्री वितरण गर्ने गरेको तुन खाने गरेको छन्। नेपालको भौगोलिक बनावट विकट भएपनि कपोरेशनले विकट जिल्लाहरूमा समेत सहज रूपमा तुन र चिनिको विक्री वितरण गर्दै आएको छ। कपोरेशनले विक्री वितरण गर्ने तुनमा आयोडिन मिसाको र आयोडिनको कमीले गर्दा हुने गलगाँड, लुलांगडा हुने रोगको समेत व्यापक मात्रामा कमी आएको छ।

कपोरेशनले व्यवसाय मात्र गरेको छैन, आफुले कमाइको नाकाबाट केही प्रतिशत रकम विभिन्न क्षेत्रमा उत्कृष्ट भएका व्यक्ति संघ, संस्थालाई समेत पुरस्कृत गर्दै आएको छ। कपोरेशनका कुशल व्यवस्थापक हेमबहादुर मल्लको सम्भन्नामा उसले दुई लाख राशिको हेमबहादुर मल्ल पुरस्कार र समेत स्थापना गरेको छ। २०५७ सालदेखि उसले नेपाल जनप्रशासन संघको सहयोगमा र जनप्रशासनले छानेका व्यक्तिलाई पुरस्कृत गर्दै आएको छ। शुरुमा पुरस्कारको राशी एक लाख राशिकोमा त्यस्तालाई केही वर्ष अधिकै बढाएर सम्मानपत्र सहित २ लाख पुऱ्याइएको छ। २०५७ सालदेखि आजसम्म १० जनाले उक्त पुरस्कार पाईसको छन् भने गतहप्ता मात्र २०७० सालको हेमबहादुर मल्ल पुरस्कार सम्मानीय उपराष्ट्रपति नवदबहादुर पुलले पूर्वसचिव एवं हाल लोकसेवा आयोगका अध्यक्ष रहेका उमेरप्रसाद मैतालीलाई एक भव्य समारोहमा प्रदान गर्नुभएको थिए।

नेपाल जनप्रशासन संघ (पान) विभिन्न व्यक्तिहरु द्वारा सरकारलाई सल्लाह सुझाव दिने उद्देश्यले विज्ञहरु सहभागि भै खोलिएको संस्था हो हाल उक्त संस्थामा ४ सय भन्दा बढी सदस्य रहेका छन् भने अहिले उक्त संस्थाको अध्यक्षमा टेकनाथ दुँगाना रहेका छन्। हेमबहादुर मल्ल पुरस्कार छनोट समितिमा पूर्वमन्त्री एवं पूर्वसचिव विद्याधर मल्लिको अध्यक्षमामा एक समिति पानले गठन गरेको थिए। मल्लिकको संयोजकत्वमा गठित समितिले शुरुमा ७० जना प्रशासनिक क्षेत्रमा रहेका र पूर्वभएका हेमबहादुर एक व्यक्तिलाई छानुपर्ने कार्य आयोडिन कठिन भएपनि मल्लिक समितिले पटक पटक बैठक बसेर मैतालीलाई छानेको राष्ट्रिय सुचना आयोगका प्रमुख एवं पुरस्कार छानोट समितिका सदस्य कृष्णाहरि बास्कोटाले पुरस्कार वितरण समारोहमा जानकारी गराएका हुनाले पुरस्कारको महत्व अझ बढेको छ। स्वर्गीय हेमबहादुर मल्लकै कुशल व्यवस्थापनमा साल्ट टेडिङ कपोरेशनले आजको स्वरूप लिन सकेको हो स्वर्गीय मल्लले विभिन्न पदमा रहेर कपोरेशनमा झण्डै ३५ वर्ष सेवा गरेका थिए भने उनको २०५७ सालमा निधन भएको थिए। मल्लको निधनपछि कपोरेशनले उनैको नाममा पुरस्कार स्थापना गरेको हो।

पछिलो सयमामा केही भ्रष्ट व्यापारी र केही काला बजारीयाहरु कपोरेशनको विरोधमा खानिएका छन्। उनीहरूलाई सञ्चार जगतको त्यसमा पनि आफ्लाई नेपाल सरकार भन्दा माथि ठान्ने एक सञ्चारगृह कपोरेशनलाई ध्वस्त पारि तुनको व्यापार गर्ने भित्री उद्देश्यले कपोरेशनको विलुप्तमा खानिएको छ। २०२० सालमा स्थापना भएको कपोरेशनको चुक्तालाई १० करोडुको भएपनि उसले अहिले अबौको व्यापार गरिरहेको छ, व्यापार गर्दै जाँदा नाका बढेको र आफ्ना शेयरहाल्डरहरूलाई समेत नाका दिन सक्षम भएको कपोरेशनलाई नेपाल सरकारले विभिन्न समयमा दिएको अनुदान र विभिन्न प्रशासनिक विभिन्न अनुदानलाई शेयरमा बदल्पर्न आवाज केही सञ्चारजगत र केही सरकारी उच्च तहका भ्रष्ट व्यक्तिहरूलाई उठाउनु कपोरेशनलाई ध्वस्त पारि व्यक्तिगत स्वार्थ पूरा गर्न खोज्नु बढेक अन्य केही हुन सक्दैन। कपोरेशनले सरकारको निर्देशनमा दौँसी, तिहार, छठजस्ता पर्वमा सर्वसुलभ दरमा चीरी, तुलनगायत्र अन्य धेरै सामानहरुको विक्री वितरण गर्दै आएको भएपनि सरकारले कपोरेशनलाई दिने भनेको छुट्को रकम दिन समेत आनाकानी गर्नु किमार्थ उचित हुन सक्दैन।

कपोरेशनले तुमान विक्री गरिरहेको छैन स्वास्थ्यक्षेत्रमा हुने खच्को मात्रामा समेत व्यापक कटौती गराएको छ। आयोडिनमुक्त तुन विक्री वितरण गरेर तुलो लंगडो, गलगाँड हुनबाट समेत नेपालीलाई बचाएको विभिन्न संस्थाले गरेका अध्ययनले नै प्रष्ट परिसकेको अवस्थामा सरकारले त कपोरेशन अझ सहयोग र समर्थन गर्नु सरकारको दायित्व र कर्तव्य समेत हो उसले सार्वजनिक क्षेत्रमा पुऱ्याएको योगदानलाई सबैले कदर गर्नुपर्ने आवश्यकता हामीले ठानेका छौं।

ओली सरकार पनि जनताको लागि कानै चिरेको

• देवेन्द्र चुडाल

devendrachudal@gmail.com

प्रमाणित त अहिले थालिएका योजनाहरूबाट प्रष्ट भएको छ। सरकारले निर्धारण गरेको समयमा अहिले सम्पन्न भएको इतिहास छैन। त्यसैले भन्न सकिन्छ, सरकारले सम्बूद्धिका लागि पहिचान गरेका आर्थिक कृषिका लागि सम्बाहक मानिएका खेत्रहरूमा कनिका छरे भैं बजेट छर्दा कुनै क्षेत्रले पनि निर्धारित मितिमा सफलता पाउन सक्दैन।

यस भन्दा पहिलाका सरकारहरूले समेत सर्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्र स्वदेशी लगानी र बैदेशिक लगानीको प्रस्ताव गरेका थिए। अहिलेपनि त्यसलाई उपयोग गर्ने नीति लिएको छ यो कुनै नौलो प्रस्ताव होइन। पुरानै प्रस्तावलाई आफ्नो नीति तथा कार्यक्रमलाई राखेक ओली नेतृत्वको सरकारले जनतालाई भुक्तायाउन खोजेको छ। प्रधानमन्त्री ओलीको सरकारले लोकप्रियताका लागि काम गर्नै, जनताका लागि राष्ट्र राष्ट्राकाम गरेर लोकप्रियताका क्षमताउँ भनेर बेला बेलामा दाबी गर्ने गरेका भएपनि उनैको नेतृत्वको सरकारले त्याएको नीति तथा कार्यक्रमलाई हेर्दा यो ज्यादै लोकप्रियताकै आकाशी देखिएको छ। निर्वाचनका बेला तत्कालिन वाम गठबन्धनको संयुक्त चुनावी घोषणापत्रमा उल्लेख गरिएका क्षतिपय महत्वपूर्ण विषयहरू सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गरिएको छैन। तत्कालिन अवस्थामा नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रले जनतासमु बृद्धभतालाई बढाएर रु. पाँच हजार चुनावानु उद्धोष चुनावी घोषणापत्रमा गरेका थिए। तर अहिले ल्याएको नीति तथा कार्यक्रममा बृद्धबृद्धारु, अपाङ्ग भएका महिला पिछिएका क्षेत्रहरूलाई बढाएर भन्ने भन्ने क्षेत्रमा आवासानहरूको नेतृत्वको नीति तथा कार्यक्रमलाई हेर्दा यो ज्यादै लोकप्रियताकै आकाशी देखिएको छ। निर्वाचनका बेला तत्कालिन वाम गठबन्धनको संयुक्त चुनावी घोषणापत्रमा उल्लेख गरिएका क्षतिपय महत्वपूर्ण विषयहरू सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा कार्यक्रमलाई उत्पादनमुखी, रोजगारीको अभिवृद्धि, आनन्दिर्भर र निर्यातमुलक बनाउन अर्थतन्त्रको संरचना नै आमूल परिवर्तन आवश्यक देखिएकोमा सरकारले समेत अवस्था देखिएन। सरकारले एक वर्षको लक्ष्य निर्धारण गरेर एक वर्ष भित्रमा सरकारले सोचेजस्तो लक्ष्य हाँसिल होला भन्न सकिने अवस्था देखिएन। सरकारले एक वर्षको लक्ष्य निर्धारण गरेर लक्ष्य निर्धारण गर्नुपर्ने मानिएको नीति तथा कार्यक्रमलाई उत्पादनमुखी र निर्यातमुलक बनाउन अर्थतन्त्रको संरचना नै आमूल परिवर्तन आवश्यक देखिएकोमा सरकारले समेत अवस्था देखिएन। सरकारले एक वर्षको लक्ष्य निर्धारण गरेर लक्ष्य निर्धारण गर्ने यो संरचनागत परिवर्तनका आयमहरू के के हुन कसरी परिवर्तन गरिन्छ भन्ने समेत कहीं करै उल्लेख नगरिएको हुनाले त्यसलाई जनताले कसरी विश्वास गर्ने ? नेपाल समेत खुल्ला अर्थतन्त्रको संरचना नै आमूल परिवर्तन आवश्यक देखिएकोमा सरकारले समेत अवस्था देखिएन। सरकारले एक वर्षको लक्ष्य निर्धारण गरेर लक्ष्य निर्धारण गर्ने यो संरचनागत परिवर्तनका आयमहरू के के हुन कसरी परिवर्तन गरिन्छ भन्ने कहीं करै उल्लेख नहुन र कुन कुन क्षेत्रमा कार्यक्रममा राख्ने ? नेपाल समेत अवस्था देखिएको हुनाले यो नीति तथा कार्यक्रमलाई भुक्तायाउनका लागि मात्र त्याइएको रहेको प्रष्ट भन्ने प्रष्ट हुँदै गएको छ। त्रुनावी घोषणापत्रमा राष्ट्र राष्ट्र शब्दहरू राखेको रहेको हुनाले गएका हुनाले उनीहरूलाई जनतालाई पत्ताएका थिए। त्यसैको आधारमा उत्पादनमुखी र निर्यातमुलक बनाउने हो केही शब्द खर्च गरिएको छैन। त्यसैले भन्न सकिन्छ सरकारले त्याएको नीति तथा कार्यक्रममा परिवर्तन गर्ने ? नेपाल समेत अवस्था देखिएको हुनाले यो नीति तथा कार्यक्रममा बृद्धिमुख्यरता के के हुन कुन कुन क्षेत्रमा कार्यक्रमलाई भुक्तायाउनका लागि मात्र त्याइएको रहेको प्रष्ट भन्ने प्रष्ट हुँदै गएको छ। पछिलो समयमा बैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त विशेषणमा आधारित रहेको अर्थतन्त्रलाई रो

निर्वाचन क्षेत्र विकास कोषको भविष्य

प्रा. कृष्ण पोखरेल

संसारमा जुन-जुन मुलुकमा सांसदका लागि निर्वाचन क्षेत्र विकास कोषको व्यवस्था गरिएको छ, ती मुलुकमा यो कोषसँग सम्बन्धित केही अनोठा एकरूपता देखिन्छन् । पहिले, जब-जब कोषले मुलुकका श्रव्यदृश्य वा छापा मिडियामा हेडलाइन बनाउँछ, त्यो सबै भ्रष्टाचारसँग जोडिएको हुने गर्छ । दोस्रो, पच्चीसभन्दा बढी मुलुक जहाँ एक वा अर्को नाममा यो कोष व्यवस्था गरिएको छ, ती प्रायः संसदीय शासन भएका मुलुक छन् । तेस्रो, भ्रष्टाचार र कोष दुरुपयोगको जति नै आरोप लाग्ने गरे पनि एकपटक यो कोषको व्यवस्था प्रारम्भ भएको मुलुकबाट यसलाई हटाउन सकिएको छैन । र चौथो, जहाँ-जहाँ यस कोषको परियोजना प्रारम्भ भएको छ, त्यहाँ यसको बजेट कठोरी भएको छैन, बरू समय-समयमा बढ्दै गएको छ । रोचक के छ भने यी सबै पक्ष नेपालका हकमा पनि हुँबु लागू हुन्छन् ।

नेपाल यतिवेला नयाँ संविधानअनुसार तीनै तहको निर्वाचनपछि संविधान कार्यान्वयनको मात्र होइन, समृद्ध नेपाल र सुखी नेपालीको ऐतिहासिक जिम्मेवारी पूरा गर्ने बिन्दुमा छ । र, यसवेला पुनः नेपाली सांसद यो कोषको निरन्तरता मात्र होइन, अधिलो सरकारको गैरजिम्मेवार र गैरबजेटरी खर्चका कारण राष्ट्रिय कोष दबाबमा रहेको अवस्थामा पनि सकिनै लागेको आर्थिक वर्षका लागि समेत आफूहरूले यो कोष पाउनुपर्ने माग गरिरहेका छन् । ताजुबाको कुरा त के छ भने अन्य महत्वपूर्ण राष्ट्रिय कार्यसूचीमा एक-अकारियरूप उभिने सत्तारूढ र प्रतिपक्षी दलका सांसद यस मामिलामा भने एक ठाउँमा उभिएका छन् । यस्तोमा केही फरक सोच्ने सांसदको मध्युरो आवाज बहुसंख्यको कोकोहोलोमाफ कहाँ दबिएको छ कहाँ, पत्तो छैन ।

यस आलेखमा निर्वाचन क्षेत्र विकास कोषसँग जोडिएका विभिन्न पक्षबारे चर्चा गर्दै अब के होला भन्ने विषयमा विमर्श गर्ने जमकर्ता गरिएको छ ।

पक्षमा दिइने तर्क

निर्वाचन क्षेत्र विकास कोषको पक्षमा

वकालत गर्नेहरूको कमी छैन । यसको अग्रपक्तिमा स्वयं सांसद देखिन्छन् र तिनलाई आफ्नो निर्वाचन क्षेत्रका अनुयायीले साथ दिइरहेका हुन्छन् । तिनले दिने तर्क यस प्रकारका देखिन्छन् :

- यसले सांसदलाई जनताको नजरमा अभिभावक मात्र होइन, विकासको बाहक बनाउँछ ।

- सांसदलाई कार्यपालिकाको हस्तक्षेपबेगर आफूले चाहेको परियोजनामा खर्च गर्ने अवसर दिन्छ, जसले गर्दा अन्ततः स्वयं विधायिका नै सशक्त बन्न पाउँछ ।

- यो खर्च कर्मचारीतन्त्रको ढिलासुर्तीबाट मुक्त हुन्छ । परिणामस्वरूप काम छिटो हुन्छ र यसले देखिने गरी परिणाम दिन्छ ।

- विकास तथा सेवा प्रवाह समुदायकै सहभागितामा हुने हुँदा त्यसको लाभ सोभै समुदायसम्म पुग्छ ।

- सांसदमार्फत नमुना र उदाहरणीय काम भएपछि यसले कार्यपालिकालाई पनि सेवा प्रवाहको क्षेत्रमा बढी जिम्मेवार भई काम गर्न दबाब दिन्छ ।

- यसले सेवा प्रवाहलाई सुनिश्चित गर्छ ।

- निर्वाचन क्षेत्र विकास कोषले सांसदलाई आफ्नो मतदातासामु निरीह पात्र हुन्वाट जोगाउँछ भन्ने मनोविज्ञान पनि देखिन्छ ।

विषयक्षमा दिइने तर्क

कोषको विषयक्षमा दिइने तर्कका मुख्यतः दुई पाटा छन् । एक, सेवान्वितिक र अर्को, व्यापारिक । ती तर्कको सार निम्नानुसार खिच्न सकिन्छ :

- सबैन्दा तूलो सेवान्वितिक प्रश्न के उताइन्छ भने यो शक्ति पृथकीकरण सिद्धान्तको बर्खिलाफ छ । संसद बनेको हुन्छ विधायिकी कामका लागि । सांसद ऐन कानुन निर्माणको आफ्नो कार्यक्षेत्र छाडेर निर्माण विकासका कार्यकारी काममा लाग्नु भनेको आफ्नो संवैधानिक दायित्वबाट च्यूत हुनु हो ।

- संविधानले कार्यपालिकामाथि निगरानी (ओभरसाइट) गर्न संसदलाई प्रदान गरेको अधिकार प्रयोग गर्ने क्षमतालाई

कमजोर पार्ने मात्र होइन, घटाउँछ ।

- यसले संसदमा आफ्नो मतदातालाई प्रतिविधित गर्ने सांसदको क्षमतामा ह्वास गराउँछ ।

- केन्याबाहेक जहाँ-जहाँ यसको अभ्यास गरिएको छ, त्यहाँ सबै निर्वाचन क्षेत्रमा बराबर बजेट विनियोजन गरेको पाइन्छ । यसले विकासको दृष्टिबाट छायामा परेका क्षेत्रलाई थप अन्यथा हुन्छ ।

- सांसदले छनोट गर्ने परियोजना निर्वाचन क्षेत्रको वास्तविक आवश्यकतामा आधारित हुनुभन्दा पनि कार्यकर्ताको हित र चुनावलाई प्रभावित गर्ने स्वार्थबाट प्रेरित हुने गर्न्छ ।

- स्थानीय निकाय-सरकारको बलियो सञ्जाल भएको मुलुकमा यसले स्वार्थमा टक्राव सिर्जना गर्छ र समन्वय र सुपरीवेक्षणमा समस्या उत्पन्न गराउँछ ।

- गोर्डन हाइडनजस्ता विद्वान् त यसले

हुन त सरकारले आनट गरेर यसपटक यो कोष बन्द गर्न

सक्यो भने अर्को निर्वाचनमा सांसद बन्न जो अघि सर्लान्

ती खाँटी विधायक बन्लान् र तिनलाई मत दिने जनताले पनि

केही आश नगरी भोट हाल्लान् । तर, यसको सरभावना कर्तौ

देखिन्छ । व्यावसायिक सोच भएका र निर्वाचन क्षेत्रको दबाबमा नरहेका अर्थमन्त्री त यही चाहाँदा हुन्, तर मुलुकको राजनीतिक

नेतृत्वले सांसदको दबाब थेजन सक्ला के ?

सांसद र मतदातामाफको सम्बन्धलाई व्यापारी र ग्राहक जस्तो बनाउँछ भन्नन् ।

कतिपय अवस्थामा मतदातामा सांसदलाई 'अटोमेटिक ड्रेलर मेसिन' (एटिएम) ठाने भयानक दुर्युक्तिको विकास गर्छ भन्नन् ।

- कार्यकर्ताका फिना-मसिना स्वार्थलाई सम्बोधन गर्न थाल्दा कोषको दुरुपयोग मात्र होइन, प्रायजसो भ्रष्टाचारलाई बढावा दिने अवस्था सिर्जना हुन्छ ।

नेपाली अनुभव

नेपालमा तीसर्वे निरक्तुश निर्दलीय व्यवस्थाको अन्त्यतिर राष्ट्रिय पञ्चायतका

सदस्यलाई आ-आफ्नो निर्वाचन क्षेत्रमा

इच्छानुसार खर्च गर्न पाउने गरी रकम छुट्याउने परिपाटी प्रारम्भ भएको हो । पहिले जनआन्दोलनपछिको संसदीय कालखण्डमा यसलाई संसद विकास कोषको नाममा अपनाइयो । दोस्रो जनआन्दोलनपछि व्यवस्थापिका-संसदको कालखण्डमा यसलाई निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रमका रूपमा निरन्तरता दिइयो । निर्वाचित स्थानीय निकायको अभाव हुँदाको अवस्थामा आफ्नो क्षेत्रको एक मात्र जनप्रतिनिधि भएको अवस्थाको फाइदा उठाउँदै सांसदले यसलाई फलाउन फुलाउन मद्दत गरे ।

गत वर्ष स्थानीय तहको निर्वाचनपछि र निर्वाचन क्षेत्रको पुनर्विभाजन भई नयाँ निर्वाचन हुने भइसकेपछि पनि सांसदले कोषमा दाबी गर्न छाडेन्न । आचारसंहिता लागू भइसकेको अवस्थामा पनि निर्वाचन

हुन त सरकारले आनट गरेर यसपटक यो कोष बन्द गर्न

सक्यो भने अर्को निर्वाचनमा सांसद बन्न जो अघि सर्लान्

ती खाँटी विधायक बन्लान् र तिनलाई मत दिने जनताले पनि केही आश नगरी भोट हाल्लान् । तर, यसको सम्भावना कमै देखिन्छ । व्यावसायिक सोच भएका र निर्वाचन क्षेत्रको दबाबमा नरहेका अर्थमन्त्री त यही चाहाँदा हुन्, तर मुलुकको राजनीतिक नेतृत्वले सांसदको दबाब थेजन सक्ला के ?

हुन त सरकारले आनट गरेर यसपटक यो कोष बन्द गर्न सक्यो भने अर्को निर्वाचनमा सांसद बन्न जो अघि सर्लान्

ती खाँटी विधायक बन्लान् र तिनलाई मत दिने जनताले पनि केही आश नगरी भोट हाल्लान् । तर, यसको सम्भावना कमै देखिन्छ । व्यावसायिक सोच भएका र निर्वाचन क्षेत्रको दबाबमा नरहेका अर्थमन्त्री त यही चाहाँदा हुन्, तर मुलुकको राजनीतिक नेतृत्वले सांसदको दबाब थेजन सक्ला के ?

आयोगलाई अटेर गर्दै कोष प्रयोगको कोसिस भयो । तर, ऐन मौकामा सर्वोच्च अदालतले हस्तक्षेप गरेका कारण सांसदको मनसुवामा तगारो तेसियो । हुन त संसदीय निर्वाचनपछि जब आचारसंहिता हट्दो, पदावधि सकिएका सांसद नसल्लाएका होइनन, तर नयाँ सांसद नै निर्वाचित भइसकेको अवस्थामा तिनको दाल गलेन ।

यतिवेला पुनः निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रम चर्चामा छ । प्रश्न उठ्छ- अब के होला ? हो, नेपालको बैद्धिक जगत, सहरिया युवा र नागरिक समाजको ठूलो हिस्सा यो कोषको विरोधी छ । स्थानीय

यतिवेला पुनः निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रम चर्चामा छ । प्रश्न उठ्छ- अब के होला ? हो, नेपालको बैद्धिक जगत, सहरिया युवा र नागरिक समाजको ठूलो हिस्सा यो कोषको विरोध

सम्बन्ध सुधार अभियान विकल्प

उपेन्द्र का

विगत दुई वर्षदेखि नेपाल-भारतको सम्बन्धमा आएको तिक्तताका मुख्य पात्र वर्तमान प्रधानमन्त्री के.पी. शर्मा ओली हुन् । मधेशले गरेको नाकाबन्दी आन्दोलनलाई भारतले गराएको भनेर आरोपित गरी नेपालको अन्धराष्ट्रवादी शक्तिलाई संगठित पार्ण ओलीको कूटनीतिक चाललाई सबैले जानेको छन् । सो चालमा सफल झई अहिले सशक्त सरकार बनाउन सफल ओली भारततिरको खतरालाई न्यूनीकरण गर्न अनेक विधि अपनाएका छन् । चीनको सहयोगमा ओलीले नेपालमा भएको तीन तहको (स्थानीय, प्रदेश सभा तथा प्रतिनिधि सभा) चुनावमा अपार सफलता पाएर देशलाई एमालेमय पारी अहिले बहुमतको सरकार बनाएका छन् ।

बाम गठबन्धनको सरकार बनाएर
चैतको पहिलो साता भारतको भ्रमणमा
जाँदा ओली भारतीय प्रधानमन्त्रीबाट सोच्चै
नसोचेको पीएचडीको उपाधिबाट सम्मानित
भएका छन् । खगेन्द्र संग्रीलाले “छुछुन्द्रोको
शीरमा चमेलीको तेल” भनेर टिप्पणी
पनि गरेका छन् । कुनै बेला भारतको
एकदम निकट मानिने केपी शर्मा ओलीले
विगत दुई वर्षदेखि भारतको विरोधी
भएर चीनको एकदम निकट हुन पुगे ।
चीनसँगको सम्बन्ध यति प्रभावकारी भयो
कि एमाले चुनावमा बलियो पार्टीको रूपमा
उदायो । कुनै बेला राज्यलाई चुनौती दिने
प्रचण्ड अहिले एमालेको घोर समर्थक
भई एमालेसँग पार्टी एकता गर्ने निर्णय
गरिसकेका छन् । चीनसँग गहिरो सम्बन्ध
भइसकेपछि नै ओलीले भारतलाई तुनौती
दिएका थिए । खुला सिमाना जोडिएको
भारतसंगको तनाव निश्चय नै ओलीको
सरकारको ठूलो चुनौती हुने देखेर ओलीले
भारत भ्रमण गरी भारतलाई अरूण तेश्रो,
अपर कर्णाली दिएर खुशी पारेर आए ।
उनले पनि सिमानाको रेललाई नेपालभित्र
लिंक जोडिदिने आश्वासन दिए ।

दुई महाशक्ति देशलाई असन्तुलित पारेर शक्ति सन्तुलन बनाउन खोज्नु आफ्नो सरकारको आयु लम्ब्याउने प्रधानमन्त्री के.पी. शर्मा ओलीको रणनीति होला, तर भारतलाई खुशी पार्दा चीनको प्रभावको कटौती हुने खतरा पनि छ । लामो रुखलाई धेरै हावा लागे जस्तै ओलीको बलियो सरकार सामू चुनौती पनि धेरै छन् । खेमा परिवर्तनबाट रिसाएका युरोपियन युनियनको प्रहर एकातिर छ भने सन्तुष्ट हुन नसकेको खण्डमा भारततिरको खतरा पनि छ । नेपाल सन्दर्भमा रणनीतिक रूपमा बढेको चीनलाई कुनै अवरोध खडा भयो भने उसङ्गको सम्बन्ध टुट्ने खतरा पनि छ । विकास कार्यमा अभय योगदान दिई रहेको चीनलाई नेपालको सरकार कुनै हालतमा चीनसङ्गको गहिरो सम्बन्धलाई बिगार्न चाहेदैन । केपी शर्मा ओली भारत भ्रमणमा रहेको बेला परराष्ट्रमन्त्री प्रदीप ज्ञावाली चीन भ्रमणमा रहेदा केरूङ - काठमाण्डौ - पोखरा - लुम्बिनी रेलमार्ग बनाउने विषयमा चीन आतुर रहेको कुरालाई कार्यरूप दिने जानकारी दिइरहेका थिए । नेपालको समग्र विकासमा सहयोग गर्ने चीनको गहिरो इन्टरेस्टलाई ओली सरकारले तत्काल कुनै किसिमको अवरोध देखाएर समाप्त पार्न चाहन्न । चीनले भनेको कुरा गरेर देखाउने आँट राखेको विश्वास ओलीसँग रहेकोले चीनलाई यसरी सहजे छोड्न ओलीको लागि मुश्किलै पर्ला । यता चीनको बढ्दो प्रभावमा अरू शक्तिकेन्द्र विस्थापित भइरहेको असन्तुलन हुँदैछ ।

विगतकालमा भारतीय प्रधानमन्त्री
नरेन्द्र मोदीको नेपाल भ्रमणको
सिलसिलामा जनकपुर, लुम्बिनी र
मुक्तिनाथको भ्रमण सुरक्षा खतरा
देखाएर रह गरिएको घटना ताजे छ ।
सो को पुनरावृति नहोस् भनेर नेपाल
सरकारको सुरक्षा व्यवस्थाबाहेक आफै
सुरक्षा निकायबाट भ्रमणको सारा इन्तजाम
तय गर्न उद्देश्यले पठाएर तहकिकात
गराएका छन् । सुनिन्छ, नेपाल सरकारको

निमन्त्रणामा आउने भारतीय प्रधानमन्त्री सैनिकको विशेष हेलीकाप्टरद्वारा सोअै जनकपुर आउने कार्यक्रम छ । त्यसपछि लुम्बिनी र मुक्तिनाथको दर्शन गरी भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी फर्किने कार्यक्रम राखिएको सुनिन्छ ।

नेपालको कूटनीतिक भ्रमणभन्दा पनि पारस्परिक सम्बन्धको प्राकृतिक स्वरूपलाई पुनर्स्थापित गर्न मोदीको भ्रमणको विशेषता देखिएको छ । चीनको भारतसँगको मित्रतापूर्ण वैरभाव नेपाल सन्दर्भमा कति बढेर गयो भन्ने मापनका लागि पनि मोदीको आफ्नै किसिमको भ्रमण कार्यक्रम तय भएको छ । नेपालको प्रधानमन्त्री भारतपछि चीनको भ्रमणमा जानबाट रोक्न मोदीले नेपाल भ्रमण गरेको छ भन्ने एकथरिको विश्लेषण छ । तर मोदीको नेपाल भ्रमणबाट धेरै उत्साहित हुने बुद्धिजिवीहरूको जमात पनि त्रूलो छ । नेपाल भारतको बिप्रिरहेको प्राकृतिक सम्बन्ध सुधारियोस् भन्ने शुभ चिन्तकका लागि मोदीको यो भ्रमण धेरै उत्साहजनक छ ।

भारतका कहुर आलोचक पक्षले
मोदीको भ्रमणलाई किउचित पनि रूचाएको
छैन । मोदीलाई अशलील शब्दमा गाली
गरेर अपमानजनक व्यवहार गर्ने भनेर
कतिले अभिव्यक्ति दिएका छन् । चीनको
प्रभावलाई मूलमन्त्र मान्नेहरूको यस्ता
अपमानजनक वक्तव्यहरू आउने गरेको
छ । तर नेपालको अस्तित्वलाई अक्षुण्ण
राख्न शक्ति सन्तुलनको सिद्धान्त
आवश्यक रहेकोले शुभचिन्ताका बुझिजीविको

कुराहस्त्रपति प्रतिसंर्था गर्ने शक्ति देशहरू
नेपाल सन्दर्भमा समान रूपमा क्रियाशील
देखिएका छन् । एउटै खेमामा देखिने
शक्तिकेन्द्र नेपालमा उठिरहेको मुद्दा
अनुसार भूमिका परिवर्तन गर्न स्थिति
पनि रहेको छ । नेपालको राजनीतिमा
सरकारको समर्थनमा कम्युनिष्ट देशहरू
एक ठाउँमा वा लोकतान्त्रिक देशहरू
एक ठाउँमा भएर सरकारको पक्ष वा
विपक्षमा उभिने अवस्था देखिदैन । ईस्युको
आधारमा आफ्नो फाइदा कहाँ हुने भन्ने
विषयलाई प्राथमिकतामा राखेर खेमा छान्ने
शक्तिकेन्द्रको बानी देखिएको छ ।

दुई महाशक्ति देशबीचमा नेपाल प्राकृतिक आकर्षणका साथ सजिएको अविकसित र गरिब मुलुकको रूपमा अवस्थित छ । चीन भारतको नेपाल सन्दर्भको प्रतिस्पर्धामा युरोपियन देश तथा अमेरिका पनि सामेल रहेको घटनाहरूले देखाएको छ । चीनको समृद्धि अहिले सबैको लागि चुनौती बनेको छ । नेपालमा चीनको बढदो प्रभावलाई निस्तेज गर्न स्वाभाविक ढंगले लोकतान्त्रिक देशहरू सक्रिय रहेको देखिएको छ ।

विगत समयमा जेजति कारणले नेपाल भारतको सम्बन्धमा आएको तनावलाई कम गर्न भारतले कुट्टीतिक पहलबाट नै हल गर्न रणनीति लिएको देखिन्छ । स्वाभाविक पनि हो । चीनको प्रभाव अहिले नेपालको जनजीवनमा समाहित भझरहेको अवस्थामा भारतको प्रभावलाई नरम रूपमै संचारित गर्ने कोशिश कति कारगर होला, प्रायोगिक

दुई महाशक्ति देशलाई असन्तुलित पारेर शक्ति सन्तुलन बनाउन खोज्नु
आप्नो सरकारको आयु लक्ष्याउने प्रधानमन्त्री के.पी. शर्मा ओलीको
रणनीति होला, तर भारतलाई खुशी पार्दा चीनको प्रभावको कटौती हुने
खतरा पनि छ । लामो रुखलाई धेरै हावा लागे जस्तै ओलीको बलियो
सरकार सानू चुनौती पनि धेरै छन् । खेला परिवर्तनबाट रिसाएका
युरोपियन युनियनको प्रहार एकातिर छ भने सन्तुष्ट हुन नसकेको

विश्लेषण सान्दर्भिक छ

युरोपन रा यानके उ
नेपालमा अहिले युरोपियन
युनियनको हस्तक्षेपकारी सक्रियता बढेर
एउटा तनावको स्थिति सृजना भएको
छ । सरकारले उनलाई करेक्षण नगरेको
खण्डमा देश छोड्ने आदेश दिन सक्ने
धमकी दिएपनि उसको दहो अडान कायमै
छ । नेपाल शक्तिकेन्द्रको अभ्यास स्थल हो
र यसमा अरू जस्तै युरोपियन युनियनले
पनि आफ्नो बलियो स्थान बनाएर बसेको
छ । साँगठनिक सशक्तिताको आधारमा
सरकारलाई चुनौतीसम्म दिन सक्ने क्षमता
राख्ने युरोपियन युनियन (लोकतान्त्रिक
शक्तिकेन्द्र) अहिले नेपालमा हस्तक्षेपकारी
भूमिकामा रहँदा लोकतान्त्रिक देशहरू पक्ष
वा विपक्ष कुन कित्तामा उभिने सबैको
जिज्ञासा रहको छ ।

नेपालमा चीनको प्रभावलाई कटौती गर्ने भारत, अमेरिका लगायत लोकतान्त्रिक देशहरूको साभा चाहना रहेको, नेपालमा हिन्दू राष्ट्र माग गर्ने उठिरहेको सशक्त जन आवाजलाई समर्थन र विरोधको कित्तामा भारत चीन एउटै कित्तामा देखिन सक्ने सम्बावनालाई हेर्दा विचारभन्दा ईस्युको आधारमा शक्तिकेन्द्रहरू रोल

प्ले गर्ने अवस्था देखिन्छ । नेपालको भलोभन्दा के गर्दा आफ्नो स्वार्थ पूरा हुने शक्तिकेन्द्रको चाहना रहेकोले सोही बमोजिमको भूमिका बढाउने चाहना पनि सबैले लिएका छन् । विकसित र शक्तिशाली देशहरू पारस्परिक प्रतिसर्पितमा आफ्ना एकाधिकार कायम गर्ने चाहना अनुरूप विश्वको राजनीतिलाई प्रभावित गरि रहेको, अविकसित तथा गरिब मुलुकहरूलाई आफ्नो प्रभावमा लिई शक्ति संचय गर्ने होडबाजी चलिरहेको, को कहाँ कति शक्ति संचय गरी आफ्नो प्रभाव जमाउन सक्षम भएको आदि

દ્વારા

स्वदेश फर्किए सनिदप

इन्डियन प्रिमियर लिग (आईपीएल) को १९४५ संस्करणमा सहभागी भएका नेपाली लेग स्पिनर सन्दीप लामिछाने मंगलबार स्वदेश फर्किएका छन् । उनको स्वागतका लागि राष्ट्रिय टिमका कप्तान पारस खड्का तथा उपकप्तान ज्ञानेन्द्र मल्ल विमानस्थल पुगेका थिए । प्रतियोगितामा अन्तिम चरणका तीन खेलमा सनसनीपूर्ण प्रदर्शन गरेका सन्दीपले अबको उद्देश्य विश्व ११ टिममा

पर्दै उत्कृष्ट प्रदर्शन गर्नु भएको बताए

सन्दीपले आफूले आइपिएलको अविस्मरणीय यात्रामा उत्कृष्ट अनुभव सँगालेको बताए । उनले भने, 'मेरा लागि यो निकै टूलो अवसर थियो भने नेपाललाई चिनाउने मौका पनि थियो । जहाँ मैले धेरै कुरा सिक्ने मौका पाएँ भने आफनातर्फबाट सकदो राम्रो गर्न प्रयास गर्न ।' उनले खेलमा सहभागी हुनुअघि नेटमा गरेको प्रदर्शन पनि सम्भन्नलायक भएको बताए । उनले भने, 'मैले नेटमा पनि विश्वस्तरीय सिनियर खेलाडीहरूसँग अभ्यासको मौका पाइरहेको थिएँ, जहाँ मैले मौका पाएँ त्यहाँ सदुपयोग गर्न उत्त अभ्यास मेरा लागि प्रभावकारी रह्यो ।'

सन्दीपले प्रतियोगितामा जतिसकदो राम्रो गर्नुपर्छ भन्ने आत्मविश्वास हुँदा सफलता प्राप्त गरेको बताए । उनले भने, 'मैले खेल खेल्दा विश्वस्तरीय ब्याट्सम्यानहरूका अगाडि आफूलाई कमजोर सोचिनै, मैले राम्रो गर्नुपर्छ भन्ने थियो ।' सन्दीपले आफूभन्दा अझ राम्रा प्रतिभाहरू नेपालमा रहेको भन्दै आगामी सिजनको आइपिएलमा आफूलगायत अन्य खेलाडी पनि आइपिएलमा भएको हेर्न चाहे । उनले भने, 'आइपिएलमा जति पनि उत्कृष्ट नेपाली खेलाडीहरू छन्, आगामी सिजनमा सबैलाई आइपिएलमा देखन पाऊँ भन्ने अपेक्षा छ ।' उनले खेलमा अवसर ढिला पाउनुको पछाडि दिल्लीमा दुई उत्कृष्ट लेग स्पिनर पहिले नै रहेको र सीमित विदेशी खेलाडीको मौका हुने भएकाले आफूले यसलाई स्वभाविक रूपमा लिएको बताए । साथै, उनले अनुभवी खेलाडी र एसोसिएटेड खेलिरहेका देशमा स्वभाविक रूपमा फरक हुने गरेको बताए । सन्दीपले प्रतियोगितामा ३ खेलमा १२ ओम्बर बलिङ गर्दै ५ विकेट लिएका थिए ।

ਚੇਲਸੀਲਾਈ ਏਫਾ ਕਪ

चेल्सीले म्यानचेस्टर युनाइटेडलाई १-० ले हराउँदै एफ ए कप जितेको छ । प्रशिक्षक एन्सोली कोन्टेको प्रशिक्षणमा रहेको चेल्सी इंगिलिस प्रिमियरसिपको पाँचौं स्थानमा थियो । जसकारण चेल्सीले नयाँ सिजनको युरोपियन व्याप्तियन्स लिंग फुटबल प्रतियोगितामा स्थान बनाउन सकेन । चेल्सीलाई एफ ए कप दिलाउने ऋममा १ मात्र गोल इर्देन हेजार्डले पेनाल्टीमार्फत गरेका थिए । खेलको २२औं मिनेटमा चेल्सीले १-० को अग्रता लियो । विभ्वली रंगशालामा युनाइटेडका डिफेन्डर फिल जोसको गल्तीमा चेल्सीले पेनाल्टी प्रहारको अवसर पाएको हो । जसलाई हेजार्डले सहजै गोलमा परिणत गरे । युनाइटेडका प्रशिक्षक जोसे माउरिन्होले हारलाई स्वाभाविक मानेका छन् । 'खेलाडीले पर्याप्त गोल गर्न भौका चुकाउँदा उपाधि गुम्यो,' माउरिन्होले भने । खेलको अन्तिममा चेल्सी दोहोरो अग्रता लिनबाट चक्को ।

चेन्नई आडपिएलको फाइबलमा

इन्डियन प्रिमियर लिग (आईपीएल)को ११औं संस्करणको पहिलो क्वालिफायरमा चेन्नई सुपर किंग्स सनराइजर्स हैदराबादलाई २ विकेटले पराजित गर्दै फाइनलमा स्थान बनाउन सफल भएको छ । मंगलबार भएको रोमाञ्चक खेलमा हैदराबाद जितनजिक पुगे पनि फाप ढुलेसिसको संयमपूर्ण व्याटिङ्का कारण पराजित हुन पुग्यो । चेन्नईले ५ बलअगावै ८ विकेट गुमाएर लक्ष्य पूरा गरेको थियो ।

ਹੈਦਰਾਵਾਦਲੇ ਦਿਏਕੋ ੧ ਸਥ ੪੦ ਰਨਕੋ ਵਿਯੰਤੀ ਲਕਘ ਲਿਏ ਮੈਦਾਨ ਤਤ੍ਰਿਏਕਾ ਮਹੇਨਦ੍ਰਸਿੰਹ ਧੋਨੀਕੋ ਚੇਨਾਈ ਸੁਰਲਵਾਤਬਾਟੈ ਖਰਾਬ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕੋ ਸਿਕਾਰ ਭਯੋ । ਉਸਕਾ ਬਾਟ-ਸਮਾਨਹਰੂ ਹੈਦਰਾਵਾਦਕੋ ਕਸਿਲੋ ਬਲਿਡਅਧਿ ਨਿਰੀਹ ਰਹੇ ਪਨਿ ਓਪਨਰ ਫਾਫ ਢੁਫਲੇਸਿਸ ਨਾਯਕ ਸਾਬਿਤ ਭਏ । ਉਨਲੇ ੪੨ ਬਲਮਾ ੫ ਚੌਕਾ ਰ ੪ ਛਕਾਕਾ ਸਹਿਯੋਗਮਾ ੬੭ ਰਨਕੋ ਅਵਿਜਿਤ ਝੁਨਿਡ ਖੇਲਦੈ ਚੇਨਾਈਲਾਈ ਜਿਤ ਦਿਲਾਏ ।

दोहोरो अंकको...

२०७५ साल पछिको सबैभन्दा बलियो सरकार भएपनि सरकारले सार्वजनिक गरेको नीति तथा कार्यक्रमलाई अर्थविद्हरूले सामान्य कार्यक्रम भनेका छन्। नीति तथा कार्यक्रम अनुसार नै बजेट आएको खण्डमा नीति तथा कार्यक्रममा उल्लेख गरिएका लक्ष्यहरू पुरा हुन सक्ने सम्भावना देखिँदैन। सरकारले चाहेको भए क्रमभगता तथा छलाङ्ग मार्ने ऐतिहासिक अवसर ओली नेतृत्वको सरकारलाई थियो तर त्यो अनुसारको नीति तथा कार्यक्रम आएको देखिएन। विश्व बैंकका अनुसार उच्चमध्यम स्तर आय भएको मुलुकको सूचीमा पर्ने प्रतिव्यक्ति आय ५ हजार डलर नेपाली मुद्रामा ५ लाख हुनुपर्ने हुन्छ तर अहिले प्रतिव्यक्ति आय १ हजार डलरमात्र रहेकोमा ५ वर्षमित्रमा प्रतिव्यक्ति आय ४ हजार डलर थपिन सक्ने सम्भावना न्यून रहेको र आर्थिक बृद्धिदर समेत दोहोरो अंकमा हाँसिल गर्ने गरि ठोस नीति तथा

कार्यक्रम आजनुपर्नेमा त्यसो नगरिएको हुनाले यो नीति तथा कार्यक्रमलाई विगतकै निरन्तरता भन्दा नै उपयुक्त हुन सक्छ।

प्रतिव्यक्ति आय आर्थिक बृद्धिदर जोडेर हेनुपर्ने हुन्छ। आर्थिक बृद्धिदर नबढेको खण्डमा प्रतिव्यक्ति आय बढन सक्वैन। आर्थिक बृद्धिदर स्थिर मूल्यमा भर पर्दछ। स्थिर मूल्यमा दोब्बर गर्ने हो भने ५ वर्षसम्ममा १४ प्रतिशतको बृद्धिदर आवश्यक हुन्छ पछिल्लो समयमा नेपालमा दुई पटक मात्र आर्थिक बृद्धिदर ७ प्रतिशत पुगेको थियो। एक पटक भूकम्पपछि त्यसपछि ओसत बृद्धिदर ४ प्रतिशतमात्र रहेको अवस्थामा दोहोरा अंकको आर्थिक बृद्धिदर एकै पटक १४ प्रतिशत पुन्याउन कुनै हालतमा पनि सम्भव छैन, देखिँदैन। त्यसैले भन्न सकिन्छ, ओली नेतृत्वको सरकारले ल्याएको नीति तथा कार्यक्रमले पनि जनतामा खासौ उत्साह जगाउन सक्ने अवस्था छैन। मुकुलाई आवश्यक पर्ने आर्थिक बृद्धिदर नबढेको खण्डमा प्रतिव्यक्ति आय बढन सक्ने सम्भावना न्यून रहेको र आर्थिक बृद्धिदर समेत दोहोरो अंकमा हाँसिल गर्ने गरि ठोस नीति तथा

कर्त्युनिस्ट...

छैन। तत्कालिन माओवादी केन्द्रका मन्त्रीहरू अहिले पनि केही मन्त्री बनेका छन् उनीहरूले समेत सम्पत्ति बढेको देखाइएको छ। मन्त्री हुनुभन्दा अगाडि उनीहरूले आ आफ्नो सबै सम्पत्ति पार्टीलाई बुझाएको बताउँदै आएका थिए त अहिले उनीहरूले सार्वजनिक गरेको सम्पत्ति विवरण हेवा त्यो भुटो साधित भएको छ। अर्थमत्री रहेका आ युवराज खतिवडाको सम्पत्ति विवरणमा धेरै ठाउँमा जग्गा देखाइएको छ। उनी महासेठ भन्दा सम्पत्तिमा केही कम देखिएपनि उनको समेत सम्पत्ति भर्न्दै एक अर्बको हाराहारीमा देखाइएको छ। राष्ट्रबैंकको जागिर हुँदै राष्ट्रबैंकको गर्भनर र राष्ट्रिय योजना आयोगका सदस्य हुँदै दुई पटक योजना आयोगको उपाध्यक्ष रहेका खतिवडाको सम्पत्ति यस्ति धेरै बढनको अर्थ हुन्छ उनीपनि कमाऊ धन्दामै लगेका रहेक्छन्। सम्पत्ति विवरण सार्वजनिक गरेका सबै मन्त्रीहरूले आ आफ्नी श्रीमतीको नाममा काठमाडौ उपत्यका लगायत फापा, वितवन, दोलखा र धादिङमा समेत जग्गा रहेको देखाएका छन् तर त्यो जग्गा कसरी प्राप्त भयो भनि विवरणमा केही उल्लेख नगरिएको हुनाले त्यसमा प्रश्न समेत उठेको छ।

केही मन्त्रीहरूले आपूरुतसँग छलनसमेत रहेको देखाइएका छन् भने केहीलै आपूरुतसँग एउटा साइकल र कुकुर समेत सम्पत्तिका नाममा रहेको भन्दै सम्पत्ति विवरण सार्वजनिक गरेका हुनाले उनीहरूले अप्रत्यक्ष रूपमा

सम्पत्ति विवरण सार्वजनिक गर्नुपर्ने कानुनी व्यवस्थाप्रति नै व्यग्य समेत गरेका छन्। गृहमन्त्री रामबहादुर थापाले आपूरुतसँग दुईवटा कुकुर रहेको देखाएका छन् त्यो पनि करीसै उत्ताहर दिएको रे। के सम्पत्ति सार्वजनिक गर्दा कुकुलाई देखाउनुपर्ने थियो र ? अहिले त्यो विषयमा समेत प्रश्न उठेको छ। नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीकै एक नेताले भने मन्त्रीहरूले सार्वजनिक गरेको सम्पत्ति विवरण उनीहरूको जीवनशैली भन्दा फरक रहेको र कुकुरसम्म रहेको देखाउने मन्त्रीले बोका, बाजा, विरालो, सुँगुर, कुखुरा किन न देखाएका भन्दै मन्त्रीहरूलाई व्यग्य समेत गरेका छन्।

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीका दुई अध्यक्ष मध्येका एक अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालकी बुहारी खानेपानी मन्त्री बीना मगर र महिला तथा बालबालिकामन्त्री थममाया थापा सबैभन्दा गरिब मन्त्री देखिएको उनीहरूले सार्वजनिक गरेको सम्पत्ति विवरणमा देखाएको छ। तर तिनै विना मगरका सुस्रुत पुष्पकमल दाहालले खर्बैं पोखरामा ४ करोडमा जग्गा किनेको र नयाँ घर निर्माणका लागि त्यति नै पैसा खर्च गर्ने उदघोष गरेको थिए भने उनले आफ्नी दुई छोरीलाई वितवनमा घर नै दाइजो दिएकोले विना मगरले सार्वजनिक गरेको सम्पत्ति विवरणलाई पत्याउन सकिने अवस्था छैन। आफ्ना सासुराले त्यो रकम कहीबाट त्याए भन्दै सबै सम्पत्ति पार्टीलाई बुझाएको भने उदघोष गर्ने दाहालले त्यति तुली रकम कहीबाट आयो त्यसको खोजबीन गरि छानविन हुनुपर्ने नेकपाको एक नेताले बताएका छन्।

भएका थिए।

तर आज, सीपी मैनाली आजसम्म पनि नेकपा मालेको नेतृत्व सम्भाली रहेका छन्। चुनावमा पनि एमाले, माओवादी केन्द्रले संघाएन र एकसिट पनि जिल नसकेका सीपी मैनाली यसअधि पटक पटक सरकारमा सामेल भए, श्रीमतीलाई समेत मन्त्री बनाउन सफल

जग्दीताईमा...

तर सीपी मैनाली आजसम्म पनि नेकपा मालेको नेतृत्व सम्भाली रहेका छन्। चुनावमा पनि एमाले, माओवादी केन्द्रले संघाएन र एकसिट पनि जिल नसकेका सीपी मैनाली यसअधि पटक पटक सरकारमा सामेल भए, श्रीमतीलाई समेत मन्त्री बनाउन सफल

बन्द भयो...

भने विषयमा कुनै निर्णय नगरि दुवै देशका प्रधानमन्त्रीहरूले देखाउनका लागि मात्र बस सेवाको उद्धाटन गरेका हुनाले सेवा बन्द भएको हो। बस सेवा सञ्चालनका लागि संघीय सरकार वा प्रदेश सरकार कसले निर्णय गर्ने भन्ने विषयमा अन्योल रहेको छ। कुनै प्रक्रिया नै पुरा नगरि हतारमा काठमाडौ बाट बस जनकपुर लेगे अयोध्या पठाइएको थियो बस, अयोध्या पुगेको जनकपुर फर्किएपछि काठमाडौमै त्याइएको छ। भारतमा बस गएको बेला अयोध्यामा त्यस प्रदेशका मुख्यमन्त्री योगी अदित्यनाथले राखाएका थिए। योगीले समेत बस सेवामा चासो देखाएका भएपनि त्यस विषयमा उनले समेत कुनै निर्णय गरेका छैनन्। प्रदेश नै २ का भौतिक पूर्वाधार तथा विकासमन्त्री जितेन्द्र सोनामले बस सेवा सञ्चालन गर्ने योजना संघीय सरकारको भएकोले अब बस सेवा कहिले सञ्चालन हुन्छ त्यो संघीय सरकारसम्म भन्दै जारी थाहेको छ। यस विषयमा संघीय सरकारसम्म समन्वय नम्न भएको भएकोले सञ्चालन हुन्छ त्यो संघीय सरकारलाई मात्र थाहा होला भन्दै जनकपुरबाट ६ सय किलोमिटरको यात्रा गर्दा भारतको उत्तरप्रदेशको अयोध्या पुग्न त्यति सहज नभएको बताएका छन्। जनकपुरबाट भारतको सितामुढी हुँदै अयोध्या पुग्न १२ घण्टा लाग्छ। भगवान रामको जन्मस्थान सितामुढी अयोध्या र सितामुढी जनकपुर जोडन बस सेवा सञ्चालन गरिएको भएकोले जनकपुरबासी अक्रोशित भएको छन्।

संविधान...

तथा कार्यक्रमलाई नयाँ शक्ति पार्टीका संघीयोजक एवं पूर्वप्रधानमन्त्री डा. बाबुराम भट्टराईले सकारात्मक भए पनि संविधान संशोधनका बारेमा मौन रहेको बताउँदै संविधान संशोधनको मुद्दा छुटेको हो कि जानीजानी छुटाएको हो बुझन सकिएन भन्दै यो नीति तथा कार्यक्रमले बृद्धिदर आवश्यक हुन्छ पछिल्लो समयमा नेपालमा दुई पटक मात्र आर्थिक बृद्धिदर ७ प्रतिशत पुगेको थियो। एक पटक भूकम्पपछि त्यसपछि ओसत बृद्धिदर ४ प्रतिशतमात्र रहेको अवश्यक विवरणमा दोहोरा अंकको आर्थिक बृद्धिदर नबढेको खण्डमा प्रतिव्यक्ति आय बढन सक्ने सम्भावना नै देखिँदैन।

प्रतिव्यक्ति आय आर्थिक बृद्धिदर जोडेर हेनुपर्ने हुन्छ। आर्थिक बृद्धिदर नबढेको खण्डमा प्रतिव्यक्ति आय बढन सक्वैन। आर्थिक बृद्धिदर स्थिर मूल्यमा भर पर्दछ। स्थिर मूल्यमा दोब्बर गर्ने ५ पर्षसम्ममा १४ प्रतिशतको बृद्धिदर अवश्यक हुन्छ पछिल्लो समयमा नेपालमा दुई पटक मात्र आर्थिक बृद्धिदर ७ प्रतिशत पुगेको थियो। एक पटक भूकम्पपछि त्यसपछि ओसत बृद्धिदर ४ प्रतिशतमात्र रहेको अवश्यक विवरणमा दोहोरा अंकको आर्थिक बृद्धिदर नबढेको खण्डमा प्रतिव्यक्ति आय बढन सक्ने सम्भावना नै देखिँदैन।

तथा कार्यक्रमलाई नयाँ शक्ति पार्टीका संघीयोजक एवं बाबुराम भट्टराईले आरोप समेत भैसकेको बताएका छन्। यस विषयमा प्रधानमन्त्री ओलीसँग कुरा भईसकेको भद्रै संविधान संशोधन गर्न सहमति भईसकेकोले अब भैशेशवादी दलहरूले त्यस विषयमा कुरा उठाउन नपर्ने बताएका छन्। सरकारले ल्याएको नीति तथा कार्यक्रम घोषणा भएकै प्रतिव्यक्ति दिँदै अब भैशेशवादी दलहरूलाई समेत सरकारमा सहभागिता भएकै दिन संविधान संशोधनको प्रक्रिया आधिकारी बढाउने उद्घोष र मात्र आपूरुतसँग दाहालकी बुहारी खानेपानी भयो जारी रामबहादुर थापाले सम्भव भएकै दिन संविधान संशोधनको प्रक्रिया आधिकारी बढाउने उद्घोष र मात्र आपूरुतसँग दाहालकी बुहारी खानेपानी भयो जारी रामबहादुर थापाले सम्भव भएकै दिन संविधान संशोधनको प्रक्र